

Sygn. akt IV U 1102/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSR del. Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2014 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania J. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 5 sierpnia 2013 r. Nr (...)

w sprawie J. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonej J. C. przysługuje prawo do emerytury od dnia 01 lipca 2013 r.

Sygn. akt: IV U 1102/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 sierpnia 2013 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił J. C. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczona nie udowodniła, iż do dnia 1 stycznia 1999r. ma wymagany staż ubezpieczeniowy 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy przyjął za udowodnione przez ubezpieczoną na datę 01.01.1999 r. okresy nieskładkowe: 3 lata, 7 miesięcy i 12 dni, okresy składkowe: 16 lat, 2 miesiące i 9 dni tj. łącznie 19 lat, 9 miesięcy i 21 dni, w tym staż pracy w warunkach szczególnych 16 lat 2 miesiące i 9 dni. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonej do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców tj. od 19.06.1974 r. do 30.12.1976 r.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła J. C. wnosząc o jej zmianę i ustalenie jej prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że organ rentowy naruszył przepis art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez nieuwzględnienie okresu jej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, naruszenia § 24 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe poprzez nieuwzględnienie złożonych dowodów, w tym

zeznań świadków potwierdzających fakt pracy w gospodarstwie rolnym. Ubezpieczona podniosła ponadto, że po ukończeniu 16-go roku życia a przed dniem 1 stycznia 1983 r. pracowała w gospodarstwie rodziców przez cały okres nauki w szkole, a następnie po ukończeniu szkoły do czasu podjęcia pracy zawodowej w tym przypadku w pełnym wymiarze czasu pracy. (odwołanie k.2-4).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.8-10).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona **J. C.** ur. (...), w dniu (...) ukończyła 55-ty rok życia. W dniu 15 lipca 2013 r. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczona udowodniła staż ubezpieczeniowy w wymiarze 19 lat, 9 miesięcy i 21 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 16 lat, 2 miesiące i 9 dni, a okresy nieskładkowe 3 lata, 7 miesięcy i 12 dni. Ponadto organ rentowy uznał ubezpieczoną staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 16 lat, 2 miesięcy i 9 dni. Organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy ubezpieczonej okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców tj. od 19.06.1974 r. do 30.12.1976 r. z uwagi na to, że praca w gospodarstwie i jednocześnie pobieranie nauki w szkole średniej oddalanej o 15 km od gospodarstwa rolnego wyklucza, iż ubezpieczona wykonywała pracę w gospodarstwie rolnym rodziców stale i w wymiarze znaczącym dla funkcjonowania tego gospodarstwa. Z uwagi na brak wymaganych ustawą 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych decyzją z 5 sierpnia 2013 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej przyznania emerytury (decyzja z 05.08.2013 r. k.23 akt emerytalnych).

J. C. od 1 września 1974 r. do dnia 28 kwietnia 1978 r. była uczennicą czteroletniego liceum zawodowego Zespołu Szkół Zawodowych nr (...) im. M. N. w M. na podbudowie szkoły podstawowej (świadcstwo k.5-6 akt organu rentowego). Wymieniona 16-ty rok życia ukończyła z dniem (...)Mieszkała wówczas razem z rodzicami Z. i J. małżonkami K. w miejscowości C., którzy prowadzili gospodarstwo rolne o powierzchni ok. 7,5 ha (zaświadczenie k.12 akt organu rentowego). Do szkoły średniej ubezpieczona dojeżdżała z miejscowości C. do M. pociągiem. Powyższy dojazd zajmował jej ok. 30 min w jedną stronę. Po szkole w ramach potrzeb pomagała rodzicom w pracach w gospodarstwie rolnym np. pracując przy inwentarzu żywym. W okresie wakacji szkolnych ubezpieczona nigdzie nie wyjeżdżała i przez cały okres wakacji pracowała w gospodarstwie rodziców przy takich pracach jak sianokosy, żniwa, wykopki, przy pracy przy inwentarzu żywym. Pracę w gospodarstwie rolnym ubezpieczona w okresie wakacyjnym wykonywała od rana do wieczora (zeznania świadków: S. W. k. 14v-15, M. S. k.15, zeznania ubezpieczonej k. 15v).

Ubezpieczona nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego pozostaje nadal w stosunku pracy w Polskim Komitecie Normalizacyjnym w W. (okoliczności niesporna, oświadczenia zawarte we wniosku o emeryturę -k.1v -2 akt emerytalnych ubezpieczonego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej J. C. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie

z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 20 lat kobieta), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczona spełnia przesłankę wymaganego okresu 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczona osiągnęła wymagany ustawą wiek oraz spełniła przesłankę 15 –letniego stażu pracy w warunkach szczególnych, nie jest też członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczonej J. C. brakuje do 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych 2 miesięcy i 9 dni i co do zasady o taki okres może być uzupełniony okres ubezpieczenia o okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia a przed 1 stycznia 1983 r. Zgodnie z wytycznymi doktryny i orzecznictwa, aby można było zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia traktując je jako okresy składkowe ubezpieczony musi wykazać, iż pracował w gospodarstwie rolnym rodziców co najmniej 4 godziny dziennie. W przedmiotowej sprawie zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków: S. W. (k. 14v-15), M. S. (k.15), zeznania ubezpieczonej (k. 15v) wykazał w sposób nie budzący żadnych wątpliwości, iż ubezpieczona w okresie od 19.06.1974 r. do 28 kwietnia 1978 r. pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze przekraczającym cztery godziny dziennie w okresie wakacji letnich od 1 lipca do 1 września każdego roku: 1974, 1975, 1976, 1977, 1978. Ubezpieczona w okresie wakacji letnich nigdzie nie wyjeżdżała, pracowała w gospodarstwie rolnym całe dni od rana do wieczora przy takich pracach polowych jak sianokosy, żniwa, pielenie, wykopki, oraz przy inwentarzu żywym rano, w południe i wieczorem, dając jeść zwierzętom, pojąc je, dojąc krowy. Sąd obdarzył wiarygodnością dowód z zeznań wymienionych świadków oraz dowód z zeznań ubezpieczonej. Wymienione dowody są spójne, logiczne i korespondują ze sobą. Mając na uwadze realia pracy w gospodarstwie rolnym w tamtym czasie, kiedy to wszystkie prace wykonywane były ręcznie, a rolnicy dysponowali jedynie sprzętem konnym do pracy w gospodarstwie zaangażowane były całe rodziny w tym dzieci, które pracowały jak dorośli przy wszystkich pracach polowych i przydomowych. Należy mieć również na uwadze, że ze względu na brak mechanizacji prace rolnicze były wykonywane znacznie dłużej niż obecnie, szczególnie w okresie letnim praca była od rana do wieczora. W ocenie Sądu zatem zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do zaliczenia ubezpieczonej okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze 10 miesięcy jako okresu pracy w okresie wakacji szkolnych w latach 1974-1978, czyli znacznie więcej niż to jest niezbędne dla udowodnienia przez ubezpieczoną przesłanki „ogólnego stażu ubezpieczenia” 20 lat. Ubezpieczonej brakuje bowiem jedynie okresu 2 miesięcy i 9 dni.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że ubezpieczonej J. C. przysługuje prawo do emerytury od 1 lipca 2013 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę.